

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39,
41, 48, 49, 51, 69, 71 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
71¹ STRAIPSNIŲ
ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 1 dalimi:

„1. ~~Balansavimo energija~~ – elektros energija, kuri yra suvartojama (nesuvartojama) ar pagaminama (nepagaminama) nesilaikant balansavimo energijos tiekėjų grafikuose, sudarytuose Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos patvirtintose Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis, nurodytų elektros energijos kiekių Atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartis – sutartis, pagal kurią fizinis arba juridinis asmuo sutinka iš elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojo tiesiogiai pirkti elektros energiją, o gamintojas – ją parduoti.“

2. Buvusią 1 dalį laikyti 1¹ dalimi.

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) nustato ~~vartotojų tinklų naudotojų~~ įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ir aprūpinimo elektros energija atkūrimo trukmę;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) atlieka viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo atitinkančias paslaugas teikiančių ir lėšas už viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą gaunančių asmenų priežiūrą ir kontrolę;“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu pavestas funkcijas.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Išduotų leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir tiesti tiesioginę liniją galiojimo terminas pratęsiamas ~~ne daugiau kaip du kartus~~ tokia tvarka:

1) ~~ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, o plėtojant elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių 6 mėnesių laikotarpiui~~, neribotą kartų skaičių valstybės, trečiųjų asmenų veiksmų ar nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo laikotarpiui;

2) vieną kartą ~~ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui~~, jeigu asmuo, kreipdamasis dėl leidimo galiojimo termino pratęsimo, pateikia statybą leidžiantį dokumentą, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, ir dokumentus, įrodančius, kad atlikta ne mažiau kaip 50 procentų projekto įgyvendinimo darbų.“

2. Papildyti 16 straipsnio 12 dalį 4 punktu:

„4) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai.“

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Už licencijuojamos veiklos, leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys licencijas ir (ar) leidimus atitinkamai energetikos veiklai, įspėjami apie galimą licencijų ar leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka. Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, licencijos ar leidimo galiojimas panaikinamas, taip pat licencija ar leidimas yra keičiami Energetikos įstatyme nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai keičiama teritorija, nurodyta leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidime gaminti elektros energiją.“

2. Papildyti 17 straipsnį 5¹ dalimi:

„5¹. Teritorija, nurodyta išduotame leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidime gaminti elektros energiją, gali būti keičiama nekeičiant numatomo elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taško, kai numatoma pakeisti leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nurodytą teritoriją, arba nekeičiant esamo elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taško, kai numatoma pakeisti leidime gaminti elektros energiją nurodytą teritoriją. Tuo atveju, kai asmuo siekia pakeisti galiojančiame leidime gaminti elektros energiją nurodytą teritoriją, iki pakeitimų atlikimo privaloma užtikrinti, kad veikla atitiks šios dalies 1–3 punktuose nurodytas sąlygas. Asmens, kuris numato pakeisti teritoriją, nurodytą išduotame leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, veikla iki pakeitimų atlikimo turi atitikti visas šias sąlygas:

1) neturi neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiame neigiamam poveikiui atsirasti;

2) atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus;

3) atitinka žemės naudojimo ir statybos vietos parinkimo reikalavimus.“

3. Papildyti 17 straipsnį 5² dalimi:

„5². Kai numatoma pakeisti teritoriją, nurodytą išduotame leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimo turėtojas privalo pateikti Tarybai prašymą išduoti pakeistą leidimą bei dokumentus, patvirtinančius atitiktį šio straipsnio 5¹ dalyje nustatytiems reikalavimams. Taryba įvertina pateiktus dokumentus ir per šio įstatymo nustatytą terminą išduoda pakeistą leidimą arba pateikia motyvuotą atsisakymą leidimą pakeisti. Kai numatoma pakeisti teritoriją, nurodytą išduotame leidime gaminti elektros energiją, leidimo turėtojas privalo prieš pakeitimų atlikimą pateikti Tarybai prašymą įvertinti numatomų pakeitimų atitiktį šio straipsnio 5¹ dalies 1–3 punktuose nustatytiems sąlygoms. Taryba atlieka šį vertinimą per šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje numatytą terminą. Gavęs Tarybos pranešimą, kad teritorijos pakeitimas yra galimas, asmuo gali atlikti pakeitimus ir kartu su prašymu išduoti pakeistą leidimą gaminti elektros energiją privalo pateikti dokumentus, patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems reikalavimams.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Gamintojai, išskyrus gamintojus, elektros energiją gaminančius iš atsinaujinančių išteklių, norintys parduoti elektros energiją tiesiogiai vartotojams, privalo gauti leidimą verstis nepriklausomo elektros energijos tiekimo veikla, kaip nurodyta šio įstatymo 16 straipsnio 21 dalyje. Gamintojams, elektros energiją gaminantiems iš atsinaujinančių išteklių, parduodantiems elektros energiją galutiniam vartotojui, taikomos nepriklausomam elektros energijos tiekėjui nustatytos sąlygos ir reikalavimai, išskyrus nustatytus šio straipsnio 4¹ dalyje ir šio įstatymo 41 straipsnio 1 dalyje.“

2. Papildyti 20 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Gamintojas, elektros energiją gaminantis iš atsinaujinančių išteklių, norintis parduoti elektros energiją tiesiogiai vartotojui, su vartotoju privalo sudaryti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį ir informuoti Tarybą apie elektros energijos tiekimo veiklos vykdymą.“

7 straipsnis. 21¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu gamintojas užbaigia ketinimų protokole numatytos įrengtosios galios elektrinės statybą Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir gamintojui šiame įstatyme nustatyta tvarka išduotas leidimas gaminti elektros energiją arba gamintojas, dalyvaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 3 4 dalyje nurodytame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, nelaimi šio skatinimo kvotų paskirstymo aukciono arba atsisako jame dalyvauti, tinklų operatorius, gavęs gamintojo prašymą, atsisako savo teisių pagal gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį šiam gamintojui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui, o šalių teisės ir pareigos pagal ketinimų protokolą pasibaigia.“

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Gamintojas, gavęs išankstines prijungimo sąlygas, parengia ir pateikia elektros tinklų operatoriui prašymą pasirašyti ketinimų protokolą. Ši nuostata netaikoma gaminantiems vartotojams, gamintojams, planuojantiems gaminti elektros energiją savo reikmėms ir ūkio poreikiams ir planuojantiems į elektros tinklus pateikti elektros energiją, likusią nuo savo reikmėms ir ūkio poreikiams nesuvartotos elektros energijos, kai elektrinės įrengtoji galia yra ne didesnė kaip 500 kW ir ne didesnė negu gamintojo objektui suteikta leistinoji naudoti galia; **ir kai šie gamintojai neketina dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, ir gamintojams, planuojantiems gaminti elektros energiją tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepateikiant elektros energijos į elektros tinklus ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms, neketinančioms dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione.**“

2. Pakeisti 22 straipsnio 9 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) terminas, per kurį gamintojas įsipareigoja pastatyti elektrinę, baigti savo elektros tinklų dalyje susijusius darbus ir pateikti reikalingus dokumentus ~~Valstybinei energetikos inspekcijai Tarybai~~ leidimui gaminti elektros energiją gauti;“.

3. Pakeisti 22 straipsnio 9 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tinklų operatoriaus įsipareigojimas per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo **tinklų operatoriaus patvirtinimo apie su tinklų operatoriumi suderintą suderintą techninio techninį projekte projektą** pateikimo dienos arba per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos, jeigu toks techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, ~~parengti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą;~~“.

4. Pakeisti 22 straipsnio 9 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) Lietuvos kariuomenės patvirtinimas, ~~kai planuojama statyti vėjo elektrines, kad teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, netaikomi apribojimai projektuoti ir statyti vėjo elektrines arba yra apribojimai projektuoti ir statyti vėjo elektrines, tačiau planuojamų statyti vėjo elektrinių keliams trukdžių nacionaliniam saugumui užtikrinti galima išvengti panaudojant papildomas priemones, kaip tai numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.~~“

9 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnio 2 dalį ir jį išdėstyti taip:

„2. Perdavimo sistemos operatorius, atlikdamas elektros energijos srautų perdavimo tinkluose dispečerinį valdymą ir atsižvelgdamas į perdavimo sistemos darbo saugumo reikalavimus, pirmumo teise toliau nustatyta prioriteto tvarka užtikrina elektros energijos priėmimą ir persiuntimą perdavimo tinklais, ~~pagamintos iš:~~

1) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu, kuriems taikoma Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta skatinimo priemonė;

2) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

23) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu, įgijusių teisę į Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų;

4) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

35) gamintojų, elektros energiją gaminančių ne iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

46) gamintojų, elektros energiją gaminančių ne iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu.“

10 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Skirstomųjų tinklų operatorius, atlikdamas elektros energijos srautų paskirstymo tinkluose dispečerinį valdymą ir atsižvelgdamas į skirstymo sistemos darbo saugumo reikalavimus, pirmumo teise toliau nustatyta prioriteto tvarka užtikrina elektros energijos priėmimą ir persiuntimą skirstomaisiais tinklais, pagamintos iš:

1) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu, įgijusių teisę į Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę;

2) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

23) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu, įgijusių teisę į Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų;

4) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

35) gamintojų, elektros energiją gaminančių ne iš atsinaujinančių energijos išteklių didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

46) gamintojų, elektros energiją gaminančių ne iš atsinaujinančių energijos išteklių ne kogeneracijos ar ne didelio naudingumo kogeneracijos būdu.“

11 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vartotojai perka elektros energiją iš tiekėjų, gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių išteklių, ir asmenų, nurodytų šio įstatymo 44 straipsnyje, šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojams, išskyrus vartotojus, sudariusius atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina šio įstatymo 43 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojams, sudariusiems atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, elektros energija tiekama šioje sutartyje nustatyta elektros energijos kaina. Vartotojams užtikrinamas garantinis elektros energijos tiekimas šio įstatymo 44 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka.“

12 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Tinklų operatorių pagal apskaitos prietaisų rodmenis nustatytas vartotojų, prijungtų prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų ir perkančių elektros energiją iš visuomeninių ar nepriklausomų tiekėjų ir (arba) gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių išteklių, suvartotos elektros energijos kiekis perdavimo sistemos operatoriaus pripažįstamas faktiniu suvartotos elektros energijos kiekiu, kurį privalo nusipirkti visuomeninis, ar nepriklausomas tiekėjas, gamintojas, elektros energiją gaminantis iš atsinaujinančių išteklių, ar kitas nepriklausomas tiekėjas, kuris

turi ir leidimą gaminti elektros energiją, kai jų pagamintos elektros energijos kiekis nepadengia perdavimo sistemos operatoriaus pripažinto vartotojo, elektros energiją perkančio iš gamintojo, elektros energiją gaminančio iš atsinaujinančių išteklių, faktinio suvartoto elektros energijos kiekio.“

13 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Papildyti 49 straipsnio 2 dalį 7 punktu:

„7) vartotojai turi teisę būti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos dalyviais ir elektros energiją gaminančiais vartotojais.“

14 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Tiekėjai savo, tiekėjų asociacijos, kuriai priklauso atitinkamas tiekėjas, ir (arba) elektros energijos biržos interneto svetainėje sąskaitose privalo skelbti skelbia ir vartotojams vartotojo prašymu pateikia pateikti:

1) suprantamą informaciją apie tai, kokią tiekėjo patiektos elektros energijos gamybai sunaudoto kuro išteklių, tarp jų ir atsinaujinančių energijos išteklių, dalį praėjusiais metais sudarė kiekvienas energijos šaltinis, jeigu tokia informacija yra prieinama;

2) nuorodas į informacijos šaltinius, kuriuose pateikiama suprantama informacija apie poveikį aplinkai, įskaitant šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir radioaktyviųjų atliekų kiekius, susidariusius dėl elektros energijos gamybos per praėjusius metus;

3) vartotojų organizacijų, asociacijų, agentūrų ar panašių įstaigų kontaktinę informaciją, įskaitant interneto svetainių adresus, kuriais galima rasti informacijos apie galimas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamuosius galutinių vartotojų apibūdinimus ir (ar) objektyvias energiją naudojančios įrangos technines specifikacijas.“

15 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nustatydamą viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba užtikrina, kad perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos **diegti energetikos inovacijas**, trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti, sudarant sąlygas diegti išmaniuosius elektros tinklus ir užtikrinti sistemos saugumą, elektros energijos vartojimo efektyvumą, teikiant tinklo naudotojams sisteminę paslaugą, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą paslaugas, taip pat skatinti elektros energijos rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus. Siekiant elektros energijos vartojimo efektyvumo didinimo, nustatydamą viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba įvertina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl paklausos, reagavimo į paklausą priemonių diegimo, gamybos pajėgumų plėtos, įskaitant sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo.“

16 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„71 straipsnis. Laikino elektros energijos persiuntimo iš elektros energijos tinklų tinklų naudotojams nutraukimo ir ribojimo sąlygos nesant tinklų naudotojų kaltės“.

17 straipsnis. Įstatymo papildymas 71¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 71¹ straipsniu:

„71¹ straipsnis. Laikino pagamintos elektros energijos persiuntimo į elektros energijos tinklus nutraukimo ir ribojimo sąlygos nesant gamintojo kaltės

1. Pagamintos elektros energijos persiuntimas gali būti laikinai nutrauktas ar apribotas nesant gamintojo kaltės tik dėl šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių.

2. Tinklų operatorius gali iš dalies arba visiškai atjungti gamintojo įrenginius šio straipsnio 3 dalyje nustatytam laikotarpiui atlikdamas naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo, elektros tinklų priežiūros darbus ar įgyvendindamas ypatingos valstybinės svarbos projektus ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas apie tai pranešęs gamintojui. Iš dalies arba visiškai atjungti gamintojo įrenginius be išankstinio įspėjimo galima tik tais atvejais, kai tuo siekiama išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle arba likviduoti patirtą avariją, gedimus ar su trikimus. Šiais atvejais Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis gamintojui turi būti nedelsiant pranešama apie pagamintos elektros energijos persiuntimo nutraukimą ar apribojimą.

3. Atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo, elektros tinklų priežiūros darbus ar įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, pagamintos elektros energijos persiuntimas gali būti laikinai nutrauktas ar apribotas ne ilgesniam kaip 336 valandų per dvejus kalendorinius metus laikotarpiui.

4. Tinklų operatorius ir gamintojas gali susitarti dėl objektyviai pagrįsto ir reikalingo ilgesnio nei šio straipsnio 3 dalyje nurodyto laikino pagamintos elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laikotarpio.

5. Už nepersiųstą (nepatiktą) pagamintą elektros energijos kiekį, esant ilgesniam nei šio straipsnio 3 dalyje nurodytam laikotarpiui, arba ilgesniam nei pagal šio straipsnio 4 dalį sutartą laikotarpį, su tuo tiesiogiai susiję pagrįsti nuostoliai apskaičiuojami ir atlyginami gamintojui energetikos ministro nustatyta tvarka įvertinant:

- 1) gamintojo prarastas pajamas ir sutaupytas išlaidas;
- 2) elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laiką;
- 3) nepersiųstos (nepatiktos) elektros energijos kiekį ir priežastis (nustatoma pagal operatoriaus bei gamintojo operatyvinius dokumentus ir registravimo prietaisų rodmenis).

6. Tinklų operatorius gamintojui neatlygina jo patirtų nuostolių, kai pagamintos elektros energijos persiuntimas nutraukiamas ar apribojamas:

- 1) operatoriui nustačius tokius gamintojo elektros įrenginių ir (ar) jų eksploatacijos trūkumus, dėl kurių gresia avarija, gedimai, sutrikimai ar kyla pavojus žmonių gyvybei ir saugumui;

- 2) kai neužtikrinami elektros kokybės standarto bei operatorių išduotų techninių sąlygų ir kitų atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimai;

- 3) kai tai būtina siekiant išvengti ekstremaliosios padėties ar susiklosčius energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle ne dėl tinklų operatoriaus kaltės ekstremaliajai padėčiai, kuri kelia grėsmę sistemos ar elektros tinklo funkcionavimui ir stabilumui;

- 4) susidarius generavimo galios ar elektros energijos deficitui ir tada kai dėl izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymo nuostoliai atsiranda dėl aplinkybių, kurių prieš pradedant izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymą nebuvo ir kurios negalėjo būti numatytos, taip pat jų nebuvo galima išvengti, kontroliuoti ir pašalinti.

7. Gamintojas nustatęs, kad pagamintos elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau nei šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį, arba ilgiau nei pagal šio straipsnio 4 dalį sutartą laikotarpį, tinklų operatoriui per 30 kalendorinių dienų pateikia prašymą dėl nuostolių atlyginimo. Tinklų operatorius privalo gamintojo prašymą išnagrinėti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos.

8. Tinklų operatorius nustatęs, kad gamintojo prašymas dėl nuostolių atlyginimo yra pagrįstas, gamintojui nuostolius, patirtus dėl elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo, atlygina per 30 kalendorinių dienų nuo gamintojo prašymo išnagrinėjimo dienos, jeigu gamintojas ir operatorius nesusitaria kitaip. Tinklų operatoriai gamintojų prašymus nagrinėja vadovaudamiesi energetikos ministro nustatyta tvarka.

9. Taryba nustatydamas viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ribas, įvertina tinklų operatoriaus sąnaudas, patirtas gamintojui atlyginant pagrįstus nuostolius, atsiradusius dėl naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo, elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo atliekant elektros tinklų priežiūros darbus ar įgyvendinant

ypatingos valstybinės svarbos projektus, jeigu šie nuostoliai atsirado ne dėl operatoriaus kaltės.“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 ir 16 straipsnius, šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2020 m. gegužės 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija iki 2020 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo, išskyrus šio įstatymo 2 ir 16 straipsnius, įgyvendinamuosius teisės aktus.


2. Šio įstatymo 2 ir 16 straipsniai įsigalioja 2020 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 ir 16 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pateikti prašymai pratęsti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir tiesti tiesioginę liniją galiojimo terminą nagrinėjami taikant šio įstatymo nustatytus reikalavimus ir tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministerijos
kalbos redaktorė



Aušra Siniuvienė
2019-10-24

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vyriausioji specialistė


Daiva Brazdžiuvienė
2019-10-24

Energetikos viceministras

Rytis Kėvelaitis


2019-10-25

Finansų ministras

Vilija Sapokaitė


2019-10-25